

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝီၤသြ
ကျၢ်နးမၤရေးဆိုင်ရာၤဝေါဟာၤရ

Medical Terms (2nd edition)

တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝီၢ်သြး
Medical Terms (2nd edition)

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi 71000
Thailand

drum@drumpublications.org
www.drumpublications.org

လၢသလ့ၤ, ၂၇၄၈ ကညီၣ်န့ၣ်
Decemper, 2008

နိဒါန်း

Drum Publication Group မှယခုကျန်းမာရေးဆိုင်သောဝေါဟာရစာအုပ်ငယ်ကိုယခင်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးဖြစ်သောနိုင်ငံရေးဝေါဟာရစာအုပ်ငယ်၏အတွဲအဖြစ်ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

နိုင်ငံရေးဝေါဟာရမှာကဲ့သို့ပင်မြန်မာနှင့်ကရင်ဘာသာနှစ်ခုစလုံးတွင်လက်ရှိဆေးပညာနှင့်ရောဂါများ၏ဝေါဟာရအမည်နာမများမှာအဓိပ္ပါယ်တိကျမှန်ကန်စံထားအသုံးပြုခေါ်ဝေါ်နိုင်လောက်သောအခြေအနေမရှိသေးပေ။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဝေါဟာရများတွင် ဝေါဟာရနှစ်ခုဖြစ်သော **diarrhoea** နှင့် **dysentery** များမှာရောဂါအရဖြစ်စေ၊ ကုသမှုအရဖြစ်စေအလွန်ပင်ကွာခြားသည်ဟုခွဲခြားသိရှိရမည်။ **Cholera** နှင့် **diarrhoea** များမှာလည်းထိုနည်းတူစွာပင်ဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေးလုပ်သားများသည်အများအားဖြင့်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဆေးဝါးကုထုံးများနှင့်သင်တန်းပို့ချချက်များကိုအင်္ဂလိပ်မှမြန်မာသို့၎င်း၊ အင်္ဂလိပ်မှကရင်သို့၎င်းတစ်ခုခုတွင်မြန်မာမှကရင်သို့မဟုတ်ကရင်မှမြန်မာသို့ဘာသာပြန်ရတတ်ပါသည်။ ဘာသာပြန်သောအခါတွင်စံထားအသုံးပြုရေးသားခေါ်ဝေါ်နိုင်သောဝေါဟာရများမရှိခြင်းတို့ကြောင့်မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အသုံးအနှုန်းများကိုပြည့်စွက်၍ရေးသားခြင်းဖြစ်ပေါ်လာသောနောက်ဆက်တွဲကြောင့်ပြဿနာများမှာဘာသာပြန်စာများကိုဖတ်သောသူနားမလည်နိုင်ခြင်း၊ လူနာများကိုဆေးဝါးကုသသောအခါကုထုံးများမှားယွင်းနိုင်ခြင်း၊ သင်တန်းဆရာများက သင်တန်းသားများကိုသင်တန်းပို့ချရာတွင်ဝေါဟာရများမှာမူလအဓိပ္ပါယ်ဆိုလိုရင်းမဟုတ်ပဲအဓိပ္ပါယ်ကွဲလွဲခြင်းကြောင့်သင်တန်းပို့ချရာတွင်ဘာသာပြန်ပြီးစာများကိုဖတ်ရသောသင်တန်းသားများအတွက် ဇဝေဇဝါဖြစ်ရခြင်းများဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။

Drum Publication Group အနေနှင့်အသုံးများသောကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝေါဟာရများကိုရှာဖွေစုစည်း၍ဆေးဘက်ဆိုင်ရာအသေးအဖွဲ့များနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်သားများစွာတို့၏ဝေဖန်အကြံပြုချက်များကိုရယူကာဤစာအုပ်ငယ်ကိုပြုစုထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ထဲတွင်သတ်ပုံအမှားအယွင်းများနှင့်သက်ဆိုင်ရာတစ်ရွာတစ်ပုဒ်ဆန်းအသုံးအနှုန်းများကျန်ရှိနေမည်မှာမလွဲပေ။ သတ်ပုံအမှားအယွင်းနှင့်မပြည့်စုံမှုများအားလုံးမှာ **Drum Publication Group** ၏တာဝန်ပင်ဖြစ်သည်။

ဝေဖန်အကြံပြုချက်များ၊ အမှားပြင်ဆင်ချက်များကို **Drum Publication Group** သို့လိပ်စာတပ်၍ပေးပို့နိုင်ပါသည်။

တၢ်ကတိၤလၢညါ

Drum Publication Group ထုးထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချူဝီၤဩတဘၣ်အံၤဒ်သိးကလဲၤသယံၤဒီး ထံၣ်ကီၢ်သးဝီၤဩလၢတၢ်ထုးထီၣ်အိၣ်လၢညါတဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်ထံၣ်ကီၢ်သးဝီၤဩတဖၣ်အသိးလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချူတကပၤစ့ၢ်ကိးဝီၤဩတနီၤလၢကညီၣ်ကျိၣ်မ့ၢ် ဂ့ၤ, ပယီၤကျိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤအိၣ်တလၢတပဲၤဒီးအိၣ်ပညီၣ်လီၤတံၢ်လီၤမံၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢကသံၣ်တက ပၤတၢ်ကတိၤခံၣ်ဖျၢၣ်လၢအမ့ၢ် **diarrhoea** ဒီး **dysentery** တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်အိၣ်လၢအ လီၤဆီလိၣ်သးဒ်တၢ်ဆါအယၢ်ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျါအကျဲစ့ၢ်ကိးမ့ၢ်တၢ်တမံၤယီၤလီၤ.

ဆူၣ်ချူပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အါတက့ၢ်တၢ်မၤအိၣ်ဒ်သိးကကွဲးကျိၣ်ထံၣ်ယါဘျါအကျဲတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်ဟ့ၣ်တၢ် မၤလိတၢ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤဒ်အမ့ၢ်အဲကလံးဆူကညီ, အဲကလံးဆူပယီၤတဘျီဘျီပယီၤဆူကညီ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံၣ်လိၣ်အခါမ့ၢ်လၢဝီၤဩတဖၣ်အိၣ်ပညီၣ်တလၢတပဲၤ, တလီၤတံၢ်လီၤမံၣ် ဘၣ်အယီၤလိၣ်လၢတၢ်ကွဲးကျိၣ်ထံၣ်အိၣ်တဖၣ်ပုၤဖးအိၣ်ပုၤတန့ၢ်ပၢၢ်, တၢ်ကူစါယါဘျါတဖၣ်ကမၣ်သ့ဝဲ ဒီးပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ်ဟ့ၣ်ကမၣ်ဘၣ်တၢ်ကစီၣ်ဆူဆူချူပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဖးဘၣ်လိၣ်လၢတၢ်ကွဲး ကျိၣ်ထံၣ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢလံၣ်ဖိတဘၣ်အံၤအပူၤပဟ်ဖိၣ်ထီၣ်ဝီၤဩလၢတၢ်သူအိၣ်အါတဖၣ်ဝံၤပကွဲးလီၤတၢ်ကတိၤလၢပုၤညီ န့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးပယုတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢတၢ်ကရၢကရီၤလၢအမၤတၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချူတဖၣ် ဒီးဆူၣ်ချူပုၤမၤတၢ်ဖိအါဂၤတဖၣ်အအိၣ်လီၤ. ပနၢ်လၢဝီၤဩအကျါတနီၤကအိၣ်ဝဲဒီးလံၣ်ကဒီးကမၣ် တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, လီၤကဝီၤတကဝီၤဒီးတကဝီၤအတၢ်ကတိၤတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤလီၤ.

ကျိၣ်တၢ်ရၢလီၤလံၣ်လဲၢ်ဟံးမုၢ်လၢတၢ်ကမၣ်ဒီးတၢ်လီၤဟိတၢ်တလၢတပဲၤတမံၤလၢလံၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ် ဘျီဘၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢလံၣ်လၢကထုးထီၣ်က့ၤအသးလၢဆူညါတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတၢ်ဆုၤယီၤ အိၣ်ဆူကျိၣ်တၢ်ရၢလီၤလံၣ်လဲၢ်တၢ်မၤကရူၢ်အအိၣ်သ့ဝဲလီၤ.

ENGLISH	KAREN	BURMESE
▲/> = Not Morethan	တဘဉ်အါန့ၣ်ဒ်	ထက်မများရ
▼/< = Not Less than	တဘဉ်စ့ၣ်န့ၣ်ဒ်	ထက်မနည်းရ
9%NS=9%Normal Saline	အံသဉ်ထံအဟီ (၉%)	ဆားရည် (၉%)
abdomen	ဟၢၤဖၢ	ဝမ်းပိုက်
abdominal wall	ဟၢၤဖၢအန့ၣ်ဒ်ဒါဖံထီၣ်	ဝမ်းပိုက်နံရံပြည်တည်နာ
abscess		
ablepsia	မဲၣ်ချံတထံၣ်တၢ်	မျက်မမြင်ခြင်း၊ အမြင်ကွယ်ခြင်း
abortion	ဟူးလီၤဖုံၣ်, ဟၢၤဖၢဟးဂီၤ, ပှၤဟူးဟးဂီၤ (လီၤတဲာ်)	ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျခြင်း၊ သားပျက်ခြင်း
abrasion	လီၤသဘျူး	ပွန်းဒဏ်ရာ
abscess	တၢ်ဝု	ပြည်တည်နာ
AC = Before meal	တဘျူးအိၣ်တၢ်အခါ	အစာမစားမီ
ache	တကံ	နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း
acidosis	တၢ်စုၣ်ထီၣ်မ့ၢ်လၢအဲးစူးအါထီၣ်အယီ	သွေးအက်ဆစ်တိုးခြင်း၊ အက်ဆစ်ခါတုပစ္စည်းများဖြစ်ပျက်ပုံမမှန်ခြင်းကြောင့်အက်ဆစ်အဆိပ်တက်ခြင်း
acute	သတူၢ်ကလၢ်	ရုတ်တရက်ဖြစ်သော
acute abdomen pain	ဟၢၤဖၢဆါသတူၢ်ကလၢ်	ရုတ်တရက်ဝမ်းပိုက်နာကျင်ခြင်း
acute appendicitis	ပံၣ်ဖးဒုညိးသတူၢ်ကလၢ်	ရုတ်တရက်အူအတက်ရောင်ရမ်းနာ
acute cystitis	ဆံၣ်ဒါညိးထီၣ်သတူၢ်ကလၢ်	ရုတ်တရက်ဆီးအိပ်ရောင်ရမ်းနာ
Acute pyelonephritis	ကလုၢ်ညိးသတူၢ်ကလၢ်	ရုတ်တရက်ဆီးခံကတော့ကျောက်ကပ်ရောင်ရမ်းနာ
acute renal failure	ကလုၢ်ဟးဂီၤကွံာ်သတူၢ်ကလၢ်ဒီးကလုၢ်မၤတၢ်တန့ၢ်လၢၤဘဉ်	ရုတ်တရက်ကျောက်ကပ်အလုပ်မလုပ်တော့ခြင်း
adam's apple	ကီၢ်တန့ၣ်သဉ်	လည်စေ့
adolescent	ပှၤလိၣ်ဘိ	လူပျို၊ အပျိုပေါက်
AIDS	နီၣ်ခိတြီဆၢလီၤစ့ၣ်တၢ်ဆါ, တၢ်ဆါအူးစံ	ကိုယ်ခန္ဓာခုခံစွမ်းအင်ကျစေသည့်ရောဂါ၊ အေ့(စ်)ရောဂါ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
airway	ကလံကျို	လေလမ်းကြောင်း၊ အပြင်လောကနှင့်အဆုတ်အကြားအနှောင့်အယှက်မရှိသောလေဝင်လေထွက်လမ်းကြောင်း
alcoholic hepatitis (hepatitis A)	အီသံးအါတလါအယိသုန်ညိးတံဆါကဲထီန်	အရက်အလွန်အကျွံသောက်ခြင်းကြောင့်အသည်းရောင်ရောဂါဖြစ်ခြင်း
alcoholism	တံစဲသံး, တံစဲဘူးသံး	အရက်စွဲခြင်း
allergy	တဖိးလိာ်, မံာ်ညာ်ထီန် (တံတဘာ်လိာ်ပုၤဒီးသးကီၤကျၤ)	သွေးမတည့်ခြင်း၊ ဓါတ်မတည့်ခြင်း
ambubag	ကလံဒါ(တံပီးတံလီလါဒူးသါထီန်သါလီၤတံ)	အသက်ရှူလေအိတ်
ambulance	သိလုန်တီန်ပုၤဆါ	လူနာတင်ကား
amenorrhoea	သွံာ်လီၤမံာ်	ဓမ္မတာသွေးထိန်ခြင်း
amoebic brain abscess	အမံဘါခိန်နူာ်ဒါဖံ	အမီးဟးဦးနှောက်ပြည်တည်နာ
amoebic dysentery	အမံဘါဟၤဖၤဝံာ်တကံ	အမီးဟးဝမ်းကိုက်ခြင်း
amoebic hepatitis	အမံဘါသုန်ညိး	အမီးဟးအသည်းရောင်နာ
amoebic kidney abscess	အမံဘါကလွာ်ဒါဖံ	အမီးဟးကျောက်ကပ်ပြည်တည်နာ
amoebic liver abscess	အမံဘါသုန်ဝုတံဆါ	အမီးဟးအသည်းရောင်ပြည်တည်နာ
amoebic lung abscess	အမံဘါပသိန်ဒါဖံ	အမီးဟးအဆုတ်ရောင်ခြင်း၊ အမီးဟးအဆုတ်ပြည်တည်နာ
amoebic pericard--ial abscess	အမံဘါအယိသးဖျါာ်အသလီဒါဖံ	အမီးဟးနှလုံးဖုံးအမြှေးပြည်တည်နာ
amoebic spleen abscess	အမံဘါကမိဒါဖံ	အမီးဟးသရက်ရွက်ပြည်တည်နာ
ampoule (Amp)	ကသံာ်ဆဲးပလီဖိလါဘာ်ဘူးအကီာ်	လေလုံပုလင်း၊ ပိုးကင်းအောင်စီမံထားသည့်ထိုဆေးရည်များပါဝင်သောလေလုံပိတ်ထားသည့်ပုလင်း
amputate	ကူးတံာ်ကွံာ်စုခိန်	ခြေလက်တို့ဖြတ်ပစ်သည်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
amputee	ပုၤစုတူၣ်ခိၣ်တူၣ်	ခြေပြတ်လက်ပြတ်သောသူ
anaemia	သွံၣ်ဂံၢ်စါတါဆါ	သွေးအားနည်းရောဂါ
anaesthetic	ကသံၣ်သးသပုၤ	မေ့ဆေး
anaphylactic reaction	တၢ်ဒိဘၣ်လၢကသံၣ်တဘၣ်အယိ	မတည့်သောဆေး၏တုံ့ပြန်မှု
anatomy	နီၢ်ခိကွၢ်ဂီၤပိညါ	ခန္ဓဗေဒ
anemia	သွံၣ်ဂံၢ်စါဘါစါတါဆါ (သွံၣ်ဂီၤစ့ၤ)	သွေးအားနည်းရောဂါ
anesthesiologist	ကသံၣ်သးသပုၤအကသံၣ်သရၣ်	မေ့ဆေး/ထုံဆေးဆရာဝန်
anesthetize	တၢ်မၤသးသပုၤ/တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်သးသပုၤ	မေ့ဆေး/ထုံဆေးပေးသည်
ankle	ခိၣ်ဒုကိၣ်	ခြေချင်းဝတ်
anorexia	အိၣ်တၢ်တဝံၣ်တဘဲ	ခံတွင်းပျက်ခြင်း၊ အစာစားလိုစိတ်လျော့နည်းခြင်း
anoscope	တၢ်ပီးတၢ်လီကွၢ်ခံပူၤ	စအိုကြည့်ကိရိယာ
anoxia	အီးစံၣ်ကွၢ်စ့ၤ/တလၢပဲၤ	အောက်စီဂျင်မဲ့ခြင်း၊ အောက်စီဂျင်လျော့နည်းခြင်း
antemortem	တချူးသံ/တချူးအသးထူးထီၣ် (သးဟးထီၣ်)	အသက်မထွက်မီ/မသေခင်
antenatal	တချူးအိၣ်ဖျဲၣ်ထီၣ်	မီးမဖွားမှီ၊ ကလေးမမွေးမှီတည်ရှိခြင်း
anterror fontanelle	ခိၣ်ထံလၢအမဲၣ်ညါ	ရှေ့ဘက်ငယ်ထိပ်
anus	ခံပူၤ	စအိုဝ
anvil bone	နံၤလံ	နားရိုး
anxiety	သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤ	စိုးရိမ်မှု
appendicitis	ပံၣ်ဖးဒုညိး	အူအတက်ရောင်ရမ်းနာ
appendicular mass	ပံၣ်ဖးဒုယိကဲထီၣ်တၢ်ကိၣ်လိၣ်	အူအတက်ပေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောမြင်း၊ အစိုင်အခဲ
appendix	ပံၣ်ဖးဒု	အူအတက်ပေါက်
appendix abcess	ပံၣ်ဖးဒုဝုထီၣ်	အူအတက်ပြည်တည်နာ
arm bone	စုအလံ	လက်မောင်းရိုး
armpit	တံၢ်လၢာ်	ချိုင်းကြား
arteriosclerosis	သွံၣ်ကျိၤပူၤတၢ်အသိတဖၣ်တံၢ်တၢၤသး	သွေးကြောတွင်အဆီများပိတ် ဆို့နေခြင်း
artery	သွံၣ်လဲၤကျိၤ	သွေးလွှတ်ကြော

ENGLISH	KAREN	BURMESE
arthritis	လံအဆာတဖန်ညှိး	ရိုးဆက်ရောင်ရမ်းနာ
ascaris	ပသိန်ညှိးလၢထိးကလဲာ်အယိ	အစာလမ်းကြောင်းတွင်စွဲတတ်
pneumonia		သောသန်ကောင်ကြောင့်အဆုတ်ရောင်ရမ်းခြင်း
ascites	ကဖိထံ	ရေဖျဉ်း
asphyxia	တသါထီန် (ဖိသန်အိန်ဖျဉ်ခါလီအုး)	မွန်းခြင်း၊ အသက်မွန်းခြင်း
asthma	တၢ်သးဘံးတၢ်ဆါ	ပန်းနာရင်ကြပ်
ATD = After Test Dose	မၤကွၢ်အီၤဝံၤမးဆဲးအီၤ	စမ်းသပ်ပြီးမှထိုးပါ
autotherapy	တၢ်ယါဘျါလီၤက့ၤသး၊ တၢ်ဘျါက့ၤဒၣ်တၢ်ဒၣ်ဝဲ	မိမိကိုယ်ကိုကုသခြင်း၊ အလိုအလျောက်ရောဂါကုစားပြီးခြင်း
Avoid Alcohol (Liquor)	ဘၣ်ဟးဆဲးတၢ်အီၤသံး	အရက်သေစာသောက်စားခြင်း
Avoid Smoking	ဘၣ်ဟးဆဲးတၢ်အီၤမိာ်	မှရှောင်ရှားရန် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းမှရှောင်ရှားရန်
Avoid Spicy Food	ဘၣ်ဟးဆဲးတၢ်အီၤလၢကိာ်အူဒီးဟဲတဖန်	ပူစပ်သောအစားအစာများကိုရှောင်ရှားရန်
B.W = Body weight	နီၢ်ကစၢ်အတယၢ်ယၢ	ကိုယ်အလေးချိန်
B/W = Bi-weekly	တနွံခံဘျီ	တစ်ပါတ်နှစ်ခါ
baby	ဖိသန်အိန်နုာ်	နို့စို့ကလေး
bacillary dysentery	ဘဲးစၢန်လၢရံၣ်ဟၢဖၢဝံာ်တကံ	တုတ်တံပိုးစွဲဝမ်းကိုက်ရောဂါ
back bone	ပျီၢ်လံ	ကျောရိုး၊ ကျောရိုးတိုင်
backache	ချၢလံဆါ	ကျောနာ၊ ခါးနာ
bacteria	တၢ်ဆါအယၢ၊ ဘဲးထံရံၣ်ယါ	ဗက်တီးရီးယား
bacteriologist	ပုၤကူၣ်သ့ကူၣ်ဘၣ်လၢဘဲးထံရံၣ်ယါအယၢတကဟ	ဗက်တီးရီးယားဗေဒပညာရှင်၊ ပိုးမွှားဗေဒပညာရှင်
balm	ကသံၣ်ဖျူ	ပရုပ်ဆီ
bandage	ယၣ်ပျူဘံ	ပတ်တီး
BCG (Bacille Calmette Guerin)	ကသံၣ်ဒီသဒၢပသိန်တၢ်ဆါ	အဆုတ်ရောဂါကာကွယ်ဆေး
BD=BID=Twice a day	တနံၤခံဘျီ	တစ်နေ့နှစ်ကြိမ်
belch	ဘျိုးကိာ်	လေချဉ်တက်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
beri beri	တၢ်ဆါကဘု	ဗယ်ရီဗယ်ရီရောဂါ
bile	သဒဲ	သည်းခြေ
black water fever	ဆံၣ်ဆါလီၤလၢအသူ (ဆံၣ်ဆါလီၤလၢအ သွံၣ်), တၢ်ဆါလီၤကိၢ်ဆံၣ်သူ	ဆီးမည်းဖျား၊ ဆီးနက်ဖျား၊ ဆီး မည်းသွားသောငှက်ဖျားရောဂါ
bladder	ဆံၣ်ဒါ	ဆီးအိမ်
bleed	သွံၣ်လီၤ	သွေးထွက်သည်
blind	အမဲၣ်ဘျီၣ်	ကန်းသော
blink	ဖျားဆံးမဲၣ်	မျက်စပစ်ခြင်း၊ မျက်တောင် ခတ်သည်
blister	ကဖိထံ	ရည်ကြည်ဖု
blood	တၢ်သွံၣ်	သွေး
blood clot	သွံၣ်ကိၣ်လိၣ်, သွံၣ်ဒုး	သွေးခဲခြင်း
blood group	သွံၣ်ကရူၢ်	သွေးအုပ်စု
blood pressure (BP)	သွံၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံး	သွေးဖိအား
blood stream spread	တၢ်ဆါဃာ်ရၢလီၤအသးခိဖျိသွံၣ်ကျိၤ	သွေးကြောတွင်ရောဂါပြန့်ပွား ခြင်း
blood transfusion	တၢ်သွီတၢ်သွံၣ်, တၢ်ယါသွီသွံၣ်	သွေးသွင်းကုသခြင်း
blood vessel	သွံၣ်ကျိၤဖိ	သွေးကြော
bluish	ထီၣ်လုးထီၣ်လါ	ပြာလဲ့လဲ့
bone	ယံ, တၢ်ယံတၢ်ကွဲ	အရိုး
brain	ခိၣ်နှံၣ်	ဦးနှောက်
breast	န့ၢ်	နို့အုံ
breath	သါထီၣ်သါလီၤ	ထွက်သက်ဝင်သက်
breathe	ကသါ	အသက်ရှူခြင်း
bronchiolitis	ပသိၣ်ကျိၤအံၣ်ဖိတဖၣ်ညိး, ပသိၣ်ကျိၤဆံးညိး	အဆုတ်ပြွန်ငယ်များရောင် ရမ်းခြင်း
bronchitis	ကလံၤကျိၤညိး	လေပြွန်များရောင်ရမ်းခြင်း
bruise	တၢ်လုးထီၣ်	သွေးခြေဥခြင်း
burst appendix	ပံၣ်ဖးဒုးသုၣ်ဖး	အူအတက်ပေါက်ခြင်း
buttock	ခံကိၢ်	တင်ပါးဆုံ
Ca-Penis Ulcer	ခဲစၢ်ပူၤလီၤလၢထုၣ်အလီၤ	ဖိုအဂီၢ်အထွင်းရှိကင်ဆာနာ
caesarean section	ကွဲးအိၣ်ဖျဲၣ်ဖိ	ဗိုက်ခွဲမွေးဖွားခြင်း
calcium	ခဲလံၣ်ယၢၣ်/ထုၣ်အစီ	ကယ်လစီယမ်၊ ထုံးဓါတ်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
calf	ခိန်စုန်သုန်	ခြေသလုံး
Ca-Liver (Carcin- -oma Liver)	သုန်ခဲစာန်	အသည်းကင်ဆာ
calorie	ခဲလိန်ရံန် တံအိန်နိုဂ်နိုဘါအလုအပူ	ကယ်လိုရီ၊ အစားအစာ၏အာ ဟာရတန်ဖိုး
cancer	ခဲစာန်တံဆါ	ကင်ဆာရောဂါ၊ ကာဆီနိုးမား
cancrem oris	ပူလီထီန်လါကိန်ပူ	ပါးစပ်ထဲတွင်အနာပေါက်ခြင်း
capsule (Cap)	ကသံန်ဖျုန်အိန်ဒီးအဖျိန်, ကသံန်ဖျုန်ဖး ထီ	ဆေးတောင့်
car sickness	မူလသိလုန်	ကားတောက်ခြင်း၊ ကားမှူးခြင်း
Cardio Pulmonary Resuscitation	တံမါကဒါကုဒ်ဒိသီးသးဖျုန်ဒီးပသိန်ကမါ ကုတံအဂီ	နှလုံးနှင့်အဆုတ်ပြန်လည်သက် ဝင်လှုပ်ရှားစေခြင်း
cardiovascular disease	တံဆါလါအဘုန်ဖးဒီးသးဖျုန်သွံန်ကျိ	နှလုံးသွေးကြောဆိုင်ရာရောဂါ
carotid	သွံန်ကျိဖးဒိန်လါကိန်ဘိအလိ	လည်ပင်းရှိသွေးကြောကြီး
cast	ဘိန်ထီန်ဒီးထုန်ကါ (ဖဲယံကွဲကံအခါ)	ကျောက်ပတ်တီးစည်းခြင်း
catheterisation	တံသွီပီဘိလါဆံန်ကျိဘိ	ဆီးအိမ်တွင်ဆီးပိုက်ထည့်ခြင်း
CC = Cubic Centimeter	ခူဖူးဘူးစဲထံမံထာန်	ကုဗစင်တီမီတာ
cell	စဲလ်	ဆဲလ်
centigrade	စဲထံန်ကြွး	ဆင်တီဂရိတ်
centimeter	စဲတံန်မံထာန်	ဆင်တီမီတာ
cerebral haemorrhage	ခိန်နုန်သွံန်ကျိထုန်ဖျိကွံ (ခိန်နုန်သွံန်ကျိတံ)	ဦးနှောက်ရှိသွေးကြောသွေး ထွက်လာခြင်း
cerebral malaria	တံညုန်ဂီယံနုလီခိန်နုန်ပူ	ဦးနှောက်ထဲသို့ငှက်ဖျားပိုး ဝင်ခြင်း
cerebral thrombosis	ခိန်နုန်သွံန်ကျိတံတါကွံ	ဦးနှောက်သွေးကြောပိတ်ဆို့ ခြင်း
cerebro vascular accident	ခိန်နုန်သွံန်ကျိဘုန်ဒိသတူကလံ	ဦးနှောက်သွေးကြောထိခိုက် ဒါဏ်ရာရခြင်း
cervical lymph adenitis	ကိန်အချံတဖန်ညီးထီန်	လည်ပင်းပြန်ရည်ဖုရောင် ရမ်းခြင်း
cervix	ဒါလီခိန်ထိး	သားအိမ်ခေါင်း
cheek	ဘီးပါ	ပါး

ENGLISH	KAREN	BURMESE
chemical poisoning	က်အစုန်အပျာ်တဖန်	ခါတုအဆိပ်တက်ခြင်း
chest	သးနါပှ်	ရင်ဘတ်
chest bone	သးနါပှ်အလံ	ရင်ဘတ်ရိုး
chest pain	သးနါပှ်ဆါ	ရင်ဘတ်တွင်နာကျင်ခြင်း
chew	အုန်ဘျဲး	ဝါးသည်
chicken pox	တၢ်ဆါလၢ်ထံ, တၢ်ထီၣ်ထါ	ရေကျောက်
chills	တၢ်ဂီၢ်ထီၣ်	ချမ်းစိမ့်ခြင်း၊ ဖျားတုန်ခြင်း
chin	ခပ်	မေးစွေ
choke	ကိၣ်ကတၢ်	ဆိုနင့်သည်
cholecystitis	သဒံထၢၣ်ညိး	သည်းခြေအိတ်ရောင်ရမ်းခြင်း
cholera	တၢ်လူဘိုး, တၢ်ဟၢဖၢလူဘိုး	ကာလဝမ်းရောဂါ
chronic	တၢ်ဆါထၢ, တၢ်ဆါယံၣ်ထၢ	နာတာရှည်
chronic gout	အဆါတဖန်ညိးထီၣ်ခဲအံၤခဲအံၤ	နာတာရှည်ရိုးဆက်ရောင်နာ
circulation	သွံၣ်တၢ်လဲၤတရံး	သွေးလှည့်ပတ်ခြင်း
circulatory failure	သွံၣ်လဲၤတြိးသးဟးဂီၤ	သွေးလှည့်ပတ်မှုဆုတ်ယုတ်ခြင်း
circumcise	တၢ်ကူးတရံးထွၣ်ဖံးခိၣ်ထိး	လိင်တံထိပ်အပြေးဖြတ်ခြင်း
cirrhosis of liver	သ့ၣ်ယုထီ	အသည်းရွတ်ရောဂါ၊ အသည်းခြောက်ရောဂါ
clavicle	ဟိးလံ, ဟိးကုၣ်လံ, ဟိးအလံ	ညှပ်ရိုး
clinic	တၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်ဒါး	ဆေးပေးခန်း
clitoris	လံၢ်ဘု	အမျိုးသမီးအင်္ဂါဖတ်ရီအစိ
coffin	ကျုၣ်, ပှၤသံတလါ	ခေါင်း
cold	တၢ်ဘၣ်တၢ်ခုၣ်	အအေးမိခြင်း
colitis	ပှံၣ်ညိး/ပှံၣ်ဖးခိၣ်ညိး	အူမရောင်နာ
collar bone	ဟိးကုၣ်လံ	ညှပ်ရိုး
colon	ပှံၣ်ပှ်	အူမကြီး
colostrum	နုၢ်ထံတကွံထုး, နုၢ်ထံထီၣ်သီ	နို့ဦးရည်
coma	၁. တၢ်သးသပှၤ ၂. (ပှၤဆါလၢ) အသးသပှၤ, သးပှၤနီၣ်အသး	၁။ မေ့မြောခြင်း ၂။ မေ့မျောနေသော (လူနာ)
common cold	တၢ်ခုၣ်ဘၣ်	အအေးမိခြင်း
complete rest	ဘၣ်အိၣ်ဘျဲးလၢလၢပှဲၤပှဲၤ	ကောင်းမွန်ပြည့်ဝစွာအနားယူခြင်း
complications	တၢ်ဆါပိၣ်ထွဲတဖန်	နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
condom	ခွါတံဖျိန်, ဒီအီဒါ	ယောကျ်ားအင်္ဂါအစွပ်
constipation	တံဟာဖာကျာ	ဝမ်းချုပ်ခြင်း
constipation diar-rhoea	တံဟာဖာကျာဒီးလူ	ဝမ်းကိုက်ဝမ်းလျှောခြင်း
contaminated	တံမၤသံတံဟူးတံဟံ	ရောဂါပိုးသတ်ခြင်း
contraceptive	တံဒီသဒါဟူး	သန္ဓေတားသည့်ကိရိယာ၊ ဆေးဝါး
contractions	တံသးဆူ	ညှစ်အား
contraindication	ကသံၣ်အတံၢ်တြီ	အသုံးမပြုသင့်သည့်အခြေအနေ
cord clamping	တံတံၣ်ယာ်ဒုပျံ	ကလေးချက်ကြိုးအားညှပ် ထားခြင်း
cord prolapse	ဒုပျံဟဲလီလၢအမဲၣ်ညါ	ချက်ကြိုးအရင်ဆင်းလာခြင်း
corpse	တံသံစိန်	လူသေအလောင်း
corpuscle	သွံၣ်အဖျာၣ်ဖိ	သွေးဥ
cough	တံကူး	ချောင်းဆိုးခြင်း
cramp	ယုာ်ထိန်	ကြွက်တက်ခြင်း
cranial nerve	ခိန်နုာ်နာ်ထူၣ် (ခိန်ယံအထူၣ်)	ဦးနှောက်နပ်ကြော
cremate	ကုာ်ပုၤသံစိန်	မီးသဂြိုဟ်ခြင်း
croup	ကလုာ်အပီၤညိး	အသံအိုးရောင်ရမ်းနာ
cystoscope	တံပီးတံလီလၢပုၤမၤကွၢ်ဆံၣ်ကျါ	ဆီးအိတ်ကြည့်မှန်ပြောင်း၊ ဆီးအိတ်အတွင်းကြည့်ကိရိယာ
D/5/S = 5% Dextrose Saline	အံသၣ်ထံအဟီ ၅% အံသၣ်ဆါ ၅%, အံသၣ် ၅% အထံ	ခါတ်ဆားရည် ၅%၊ သကြား ၅%
D/5/W = 5% Dextrose water	အံသၣ်ဆါထံ ၅%	သကြားရည် ၅%
daily wound dressing	တံမၤကဆိဒီးပဲလီၤတံပူၤလီၢ်ကိးနံၤ	နေ့စဉ်အနာဆေးခြင်း
dandruff	ခိန်သဘံ	ပေါက်
deaf	နံၤတအၢ, နံၤယၢ	နားပင်းခြင်း
deficiency	တံတလၢတပဲၤ	မလုံလောက်ခြင်း
dehydration	တံထံသံး	အရည်ခမ်းခြောက်ခြင်း
dengue fever	တံညှိဂိၢ်သွံၣ်ဟးထီၣ်, တံလီၤကိၢ်သွံၣ်ကျါဖိတ်	သွေးလွန်တုတ်ကွေး
dependent	ဝဲ (ကသံၣ်)	စွဲသည်
depression	တံသးဟးဂီၤ	စိတ်ဓာတ်ကျ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
devided dose	နီၤဖးဒီးအဘျီတဖၣ်	တစ်ခါပေးဆေး
diabetes	ဆံၣ်ဆါတံဆါ	ဆီးချိုရောဂါ
diagnosis	တံဆါအမံၤ, တံသ့ၣ်ညါတံဆါ	ရောဂါအမည်၊ ရောဂါအမည်ဖော်ခြင်း
diaphragm muscle	သးနါပှ်ဒီးဟာဖါညါထုၣ်	ရင်ခေါင်းနှင့်ဝမ်းခေါင်းကြွက်သား
diarrhoea	တံဟာဖါဟး, တံဟာဖါလူ	ဝမ်းသက်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှောခြင်း
digestion	တံမၤဘျးတံအီၣ်	အစာချေခြင်း
diphtheria	ကိၣ်ယုၣ်ဘိညိးတံဆါ	ဆုံဆို့နာ၊ ဒစ်ဖထီးရီးယားဆုံဆို့နာ
disease	တံဆါ	ရောဂါ
disinfect	တံမၤသံတံအယၢ်	ပိုးသတ်ခြင်း
disinfectant	ကသံၣ်ထံမၤသံတံဆါယၢ်	ရောဂါပိုးသတ်ဆေးရည်
dizzy	ခိၣ်မူၤ	ခေါင်းမူးခြင်း
doctor	ကသံၣ်သရၣ်	ဆရာဝန်
dose	ကသံၣ်တအီအဂီၢ်	ဆေးချိန်
drip	သ့ၣ်န့ၢ်အံသၣ်ထံ-သ့ၣ်အံသၣ်ထံလၢသ့ၣ်ကျိၤ	ခါတ်ဆားရည်ပေးခြင်း (သွေးကြော)
Drop/Min	လၢတမံးနံးအတီၢ်ပူၤဟ့ၣ်အီၤထဲ (-) လီၤစီၤတက့ၢ်.	တစ်မိနစ်အတွင်း (-) စက်ချပေးပါ။
drown	လီၤအူးသံ	ရေနှစ်သေ
drowsiness	တံမိၣ်မံသး	အိပ်ချင်မူးတူးဖြစ်ခြင်း
dumb	အူးအး	ဆွံ့အသော
Duodenal Ulcer (DU)	ပံၣ်ခိၣ်ထိးတံဆါ	အူသိမ်ဦးအနာ
dwarf	ပှၤအဖုၣ်, ပှၤနီၢ်ဖုၣ်	လူပု
dysentery	တံဟာဖါဝံၣ်တကံ	ဝမ်းကိုက်ရောဂါ
dysmenorrhoea	လုၢ်လံၤဟဲဆါ	ရာသီလာနာခြင်း၊ ရာသီလာခက်ခဲနာကျင်ခြင်း
dysphemia	ထဲတံထူးထး, ထဲတံဘူးတံ	စကားထစ်ခြင်း
dyspnea	ကသါကီခဲ	အသက်ရှူကျပ်ခြင်း၊ အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း
dysuria	ဆံၣ်ဆါဆါ	ဆီးသွားနာခြင်း
ear	နါ	နား

ENGLISH	KAREN	BURMESE
ear canal	နီပူ	နားအတွင်း
ear drum	နီလှ် (နီကလှ်)	နားစည်
ear lobe	နီအဲၤ, နီပျံ	နားဖု
earache	နီပူဆါ	နားတွင်းနာ
earwax	နီအုၣ်သူ	နားဖာချေး
eclampsia	ဒါလီၣ်သွံၣ်စုၣ်ထီၣ်	ကိုယ်ဝန်သွေးဆိပ်တက်ခြင်း
eczema	ခူၣ်တံဆါ	နှင်းခူ
edema	ကဘၢထီၣ်, ကဘုထီၣ်	ဖောရောင်ခြင်း
egg (human)	(ပုၤကညီ) အချံ	သားမျိုးဥ
elbow	စုနာၣ်ခံ	တံတောင်ဆစ်
elephantiasis	တံဆါကဆီခိၣ်	ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ
embryo	ဖိသၣ်တချူးကဲထီၣ်, ဖိသၣ်ကိၣ်လိၣ်	သန္ဓေခဲ၊ သန္ဓေသားလောင်း
emergency	ဂ့ၢ်ဂီၤအူ	အရေးပေါ်
emesis basin	တံထူးပျံအဒါ	ထွေးခံ
emotion	တံသးဂဲၤ	စိတ်လှုပ်ရှားမှု
emphysema	ပသိၣ်ကလံၤထၢၣ်ဖိပူၤအဖံတဖၣ်ဟဲကဲထီၣ် (အသလီကဆူး), ထံန့ၣ်လီၤဆူပသိၣ်အ သလီပူၤ	လေအောင်းခြင်း သို့မဟုတ် အဆုတ်အတွင်းရှိရေများ
encephalitis syndrome	ခိၣ်န့ၣ်ညိးအပနီၣ်တဖၣ်	ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါ၊ ဦးနှောက်ရောင်ခြင်း
enema	ကသံၣ်သ့ဟၢဖၢ	ဝမ်းချူဆေးရည်
enteric fever	တံလီၤကီၢ်ပံၣ်ညိးတံဆါ	အူရောင်ရောဂါ
epidemic	တံဆါသကြိၣ်	ကပ်ရောဂါ
epilepsy	ထိးပျံၣ်တံဆါ	ဝက်ရှူးနာ၊ ဝက်ရှူးပြန်ရောဂါ
episiotomy	တံတံၣ်လဲၢ်ထီၣ်အိၣ်ဖျံၣ်ဖိခိၣ်ထိး	စအိုစပ်ဖြတ်ချဲ့ခြင်း
epistaxis	နီဒ့သွံၣ်	နှာခေါင်းသွေးယိုခြင်း
examination	တံမၤကွၢ်	စမ်းသပ်ခြင်း
examination on chest	တံသမံသမိးကွၢ်သးနီပုၢ်	ရင်ဘတ်ကိုစစ်ဆေးခြင်း
exterior	တံအချၢ	အပြင်
eye	မဲၣ်ချံ	မျက်စိ
eye sockets	မဲၣ်ချံဖျၢၣ်အိၣ်အလီၢ် (မဲၣ်ချံယံကအိ)	မျက်လုံးအိမ်
eyebrow	မဲၣ်တူၢ်	မျက်ခုံးမွှေး
eyelashes	မဲၣ်ဆူၣ်	မျက်တောင်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
eyelid	မဲင်ဖံး	မျက်ခွံ
face	မဲင်သဉ်	မျက်နှာ
faeces	တၢ်အ့ဉ်	မစင်
fahrenheit	ဖဲရံဉ်ဟဲး	ဖာရင်ဟိုက်
faint	သံတယုဉ်	မေ့မျောခြင်း
family doctor	ဟံဉ်ဖိယိဖိကသံဉ်သရဉ်	မိသားစုဆရာဝန်
fat	အသိ	အဆီ
female	ပိဉ်မုဉ်/အမိ	အမ၊ မိန်းမ
femoral	ကံဉ်ဇုဉ်ကဆူး	ပေါင်ခြံ
femur	ကံဉ်ဇုဉ်ယံ	ပေါင်ရိုး
fetoscope	မဲင်ကလၢပီၤလၢအကွၢ်ဖိသဉ်	သန္ဓေသားအတွင်းကြည့် မှန်ပြောင်း
fever	တၢ်လိၤကိၢ်, တၢ်ကိၢ်ထီဉ်	ဖျားခြင်း၊ အဖျားတက်ခြင်း
fibroids	ယုဉ်ညဉ်ယဲၤ, တၢ်ညဉ်လၢအိဉ်ဒီးအယဲၤ, အလုၤ	မျှင်ထူကြွက်သား
filariasis (elephantiasis)	ကဆိခိဉ်တၢ်ဆါ	ဆင်ကြီးရောဂါ၊ ဆင်ခြေထောက် ရောဂါ
finger	စုမုၢ်, စုနာ	လက်ချောင်း
finger-nail	စုမုဉ်	လက်သည်း
first aid	တၢ်ကူစါယါဘျါဆိ	ရှေးဦးသူနာပြုစုခြင်း
fist	စုခိဉ်သဉ်	လက်သီး
fistula	တၢ်ဆါကျိၤ, တၢ်ပူၤလိၢ်အကျိၤ	အနာပြွန်၊ ဆက်ပြွန်
fit	တၢ်ထီဉ်	တက်ခြင်း
foetus	ဖိသဉ်အိဉ်လၢဒၤလိၢ်ပူၤ	သန္ဓေသား
fontanelle	ခိဉ်ထံ	ငယ်ထိပ်
food poisoning	တၢ်အိဉ်အစုဉ်	အစာအဆိပ်တက်ခြင်း
foot	ခိဉ်လဉ်	ခြေ
forceps	နီဉ်တံဉ်	ညှပ်
forehead	မဲင်တီခိဉ်, ခိဉ်တီသဉ်	နဖူး
fracture	ယံကံဉ်	အရိုးကျိုးခြင်း၊ အရိုးအက်ခြင်း
funny bone	စုနာဉ်ခံ	တံတောင်ဆစ်
gall bladder	သဒံထာဉ်	သည်းခြေအိတ်
gall stone	လၢဂံအိဉ်လၢသဒံအပူၤ	သည်းခြေအိတ်ထဲရှိကျောက်ခဲ
gangrene	ဖံးညဉ်အုဉ်တၢ်ဆါ	ပုပ်နာ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
gargle	သုသပှၤကိတ်ယှ်	ပါးလုတ်ကျင်း
gas	က်သဝံ	ခါတ်ငွေ့
Gastric Ulcer (GU)	ကဖုတ်ဆါ	အစာအိမ်ရောဂါ
gauze	ကီး(စ်), တံကံးညှိအဟိ	ပိတ်ဖာပါးဂေါ(စ်)
gender	မုၣ်/ခွါ	လိင်
genetic	လီၤစၢၤ	မျိုးရိုးလိုက်
genitals	မုၣ်/ခွါကွါဂီၤ	လိင်အင်္ဂါဖာတ်
germ	တံဆါအယာ်	ရောဂါပိုး
gland	တံအချံ	ဂလင်း၊ အကျိတ်
glucose	ကလူခိစ်	ကလူးကို့
goiter	တံကိတ်ဒိတ်တံဆါ	လည်ပင်းကြီးရောဂါ
gonorrhoea	ကနိတ်တံဆါ, ယဲသဲတံဆါ	ဂနိုညောင်းကျရောဂါ
gout	ခိတ်မုၢ်အဆါညိးတံဆါ	ဂေါက်နာရောဂါ
gram [g]	ကြၢ်(မ်)	ဂရမ်
graph	လံာ်တံၤပြံ	ဂရပ်
Gravida and Para	ပိတ်မုၢ်ဒၢပှၤဘျီဒီးအိတ်ဖျၢ်ပှၤဘျီ	အမျိုးသမီးကိုယ်ဝန်ဘယ်နှစ်ခါ ရှိခြင်းနှင့်ဘယ်နှစ်ခါမွေးဖွားခြင်း ပေါင်ခြံ
groin	ကံာ်ကၢၤထံး, ကံာ်တြါဆူး	ကြီးထွားလာခြင်း
growth	တံဒိတ်ထိတ်	သွားဖုံး
gums	မဲကူၤ	မီးယပ်ဘက်ဆိုင်ရန်ဆရာ
gynaecologist	ကသံာ်သရၢ်ဘၣ်ယးပိတ်မုၢ်ပိတ်မၢၤတံဆါ	ဝန်ကြီး
gynaecology	တံကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဘၣ်ယးပိတ်မုၢ်ပိတ်မၢၤတံဆါ	မီးယပ်ပညာ
H.S = Bed Time	ကနုာ်လီၤမံအဆါကတီၢ်	အိပ်ရာဝင်ချိန်
haematamesis	ဘျီးလီၤလၢသ့ၣ်	သွေးအန်ခြင်း
haematology	တံကူၣ်သ့ဘၣ်ယးသ့ၣ်	သွေးနှင့်ဆိုင်သောပညာ
haemoglobin	ဟံာ်မိတ်ကလိတ်ဘၣ်, သ့ၣ်ဂီၤစဲလ်	ဟီမိုဂလိုဗင်၊ သွေးဆဲလ်နီ ရောင်ချယ်
haemoptysis	ကူးလီၤဒီးအသ့ၣ်	ချောင်းဆိုးသွေးပါခြင်း
haemorrhage	၁. သ့ၣ်ယီၢ် ၂. သ့ၣ်လီၤအါ	သွေးသွန်ခြင်း
haemorrhoids	အ့ၣ်ကီၢ်	လိပ်ခေါင်း
hair	ခိတ်ဆူၣ်	ဆံပင်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
hammer bone	နာ်ယံလၢတီၢ်နာ်ကလၢ	နားစည်ကိုရိုက်ခတ်ပေးသော နားရိုး
hand	စုလၢ	လက်
head	ခိၣ်	ဦးခေါင်း
head lice	ခိၣ်သူၣ်	ဦးခေါင်းသန်း
headache	ခိၣ်ဆါ	ခေါင်းကိုက်
heal	ယါဘျါ	ကုသ
health	တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့	ကျန်းမာရေး
hearing	တၢ်နာ်ဟူ	ကြားခြင်း
heart	သးဖျါ	နှလုံး
heart beat	သးစံၣ်	နှလုံးခုန်
heel	ခိၣ်နာ်ခံ	ခြေဖနောင့်
Height - for age AH/A	နီၢ်ကစၢ်ထီၣ်သယဲၤဒီးသးနံၣ်	အသက်နှင့်ယှဉ်သောအ ရပ်အမြင့်
hematoma	သွံၣ်ဒုး	သွေးဖုခြင်း၊ သွေးခြည်ဥခြင်း
hemorrhage	အသွံၣ်ယွၤလီၤအါအါဂီၢ်ဂီၢ်	သွေးသွန်ခြင်း
hemothorax	သွံၣ်ဒါတအါလၢသးနါပှါ	ရင်ခေါင်းတွင်းသွေးအောင်းခြင်း
hepatomegaly	သူၣ်ဒိၣ်တလၢ	အသည်းကြီးခြင်း
hepatitis	သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ	အသည်းရောင်ရောဂါ
hepatitis B	သူၣ်ညိးတၢ်ဆါ (B)	အသည်းရောင်အသားဝါ ရောဂါ (B)
hernia	ပံၣ်လီၤကျိတၢ်ဆါ	အူကွဲနာ
herpes	တၢ်ယုၢ်အုၣ်ထီၣ်	ရေယုန်
herpetic genitalia	မုၣ်ခွါကွၢ်ဂီၤအလီၤတၢ်ယုၢ်အုၣ်	ကျား/မအင်္ဂါတွင်ဖြစ် သောရေယုန်
hiccup	သါတကူး	ကြို့ထိုးခြင်း
high level disinfected	တၢ်မၤသံတၢ်ဆါအယၢ်လၢအပတီၢ်ထီ	အဆင့်မြင့်ရောဂါပိုးသတ်ခြင်း
hip	ယီၢ်ထၢ်ခိၣ်	တင်ပါး
hip bone	ယီၢ်ထၢ်ခိၣ်ယံ	တင်ပါးရိုး၊ တင်စောင်းရိုး
homosexuality	တၢ်အဲၣ်ပကၢၤ	လိင်တူကြိုက်ခြင်း၊ လိင်တူချင်းကာမစိတ်ရှိခြင်း
hook worm	ထးဘျးထီးကလံာ်	ချိတ်သန်ကောင်
hospital	တၢ်ဆါဟံၣ်	ဆေးရုံ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
Hrly = hourly	တနင်္ဂနွေတဘျီ	တစ်နာရီတစ်ကြိမ်
human immunodeficiency virus (HIV)	ပုၤကညီနီၢ်ခိၣ်ဂံၢ်ဘါတၢ်ဒိသဒၢၤစၢၤလီၤတၢ်ဆါ	လူကိုယ်ခုခံအားကျဆင်းသည့်ရောဂါ
hydrocephalus	ထံနုၣ်လၢခိၣ်ပူၤ	ဦးခေါင်းရေဝင်ခြင်း
hyperemesis gravidarum	ပုၤဒၢထီၣ်ဖိပုၤဘျီးအါတလၢ	ကိုယ်ဝန်ဆောင်အအန်လွန်နာ
hypermenorehea	လုၢ်လၢဟဲအါ	ဓမ္မတာလာများခြင်း
hypertesion	သွံၣ်ဂံၢ်ဆိၣ်အါတၢ်ဆါ	သွေးတိုးရောဂါ
hypoglycemia	သွံၣ်ကျိၤတၢ်ဆါစၢၤ	သွေးတွင်းအချို့ဓါတ်လျော့နည်းခြင်း
hypothermia	တၢ်မၤစၢၤလီၤနီၢ်ကစၢ်တၢ်ကိၢ်	ကိုယ်ပူချိန်လျော့ခြင်း၊ ကိုယ်ပူချိန်နိမ့်ဆင်းခြင်း
hysterectomy	တၢ်ကွဲးထုးထီၣ်ဒၢလီၢ်	သားအိမ်ဖြတ်ထုတ်ခြင်း
hysteria	(သးတၢ်ဆါတကလုၢ်) ကဲထီၣ်အါလၢပုၤသးစၢ်, လီၤဆီဒ်တၢ်ပိၢ်မုၢ်ဖိတဖၣ်	စိတ်ချောက်ခြားရောဂါ၊ ဥပါဒါန်ရောဂါသည်များတွင်တွေ့ရသည့်စိတ်လှုပ်ရှားလွန်မှု
I.T = Intrathecal	ဆဲးကသံၣ်ဆူပျီၢ်ယံကဆူး	ကျောရိုးကြားတွင်ဆေးထိုးခြင်း
I/D = Intra Dermal	ဆဲးကသံၣ်လၢဖံးဘ့ၣ်ပူၤ	အရေပြားပေါ်တွင်ဆေးထိုးခြင်း
ileum	ပံၣ်အကွီၤ	အူခွေ
IM = Intra muscular injection	ဆဲးကသံၣ်လၢယုၢ်ညၣ် (ဆဲးကသံၣ်လၢအညၣ်ကျါ)	ကြွက်သားတွင်ဆေးထိုးခြင်း
immunisation	ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒၢၤ	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း
immunity	ဂံၢ်တြီဆါတၢ်ဆါ	ကိုယ်ခံစွမ်းအား
incisor tooth	မဲနံၤ	ရှေ့သွား
indigestion	တၢ်ဟၢၤမၤဆါ	အစာမကြေခြင်း
induce labor	ဒူးအိၣ်ဖျဲၣ်ဆိ	စောၤၤမြွေးဖွားခြင်း
infant	ဖိသၣ်တနံၣ်ဖိလၢ်	တစ်နှစ်အောက်ကလေး
infection	တၢ်ဘၣ်ကံၢ်	ကူးစက်ခြင်း
infectious	ဘၣ်ကံၢ်တၢ်သ့	ကူးစက်တတ်သော
infertile	တၢ်တူၢ်ဖိ	မြို့ခြင်း
inflammation	တၢ်ညိး	ရောင်ရမ်းခြင်း

ENGLISH	KAREN	BURMESE
inhaling	တၢ်သါန့ၣ်ကလံၤ	ရှူသွင်းခြင်း၊ အသက်ရှူသွင်းခြင်း
injection (INJ)	ကသံၣ်ဆဲး	ထိုးဆေး၊ ဆေးထိုးသွင်းခြင်း
insane	ပျူၣ်	ရှူးသွပ်သော
intelligence	ကူၣ်သ့	ညာၣ်ရည်ညာၣ်သွေး
intercourse	တၢ်မံၤပျၢၣ်လိာ်သး	ကာမစပ်ယှက်ခြင်း
interior	လၢအပူၤ	အတွင်းကျသော
intestinal	ဘၣ်ဃးဒီးပံၣ်	အူန့ၣ်သက်ဆိုင်သော
intestine	ပံၣ်	အူ
Intra-Dermal injection (ID)	ဆဲးကသံၣ်လၢဖံးဘ့ၣ်ဖီလၢ်	အရေပြားတွင်းဆေးထိုးခြင်း
intrauterine	ဒၤလိာ်အကိပူၤ	သားအိမ်တွင်း
Intra-Venous injection (IV)	ဆဲးကသံၣ်လၢသွံၣ်ကျိၤ	သွေးကြောတွင်းဆေးထိုးခြင်း (အသားဆေး)
intussuception	ပံၣ်ကၢ်ချံးန့ၣ်အသး	အူခေါက်ခြင်း
iodine	အဲအိၤဒံ(နံ)	အိုင်အိုဒင်း
iris	မဲၣ်ပုၤ, မဲၣ်ပုၤဖီ	မျက်နှာဝန်း
iron	ထးအစီ	သံမိတ်
itch	သး	ယားယံသည်
jaundice	တၢ်ဆါဘီ, တၢ်ဆါဘီလၢအဟဲကဲထီၣ်ဒံ န့ၣ်ဆၢၣ်အဖံးအညၣ်တဘီကဲၣ်ဆိးဘၣ်	အသားဝါရောဂါ
jaw	ခဲၣ်ယံ	မေးရိုး
joint	ယံအဆၢ	အဆက်၊ အဆစ်ရိုးဆက်၊ အရိုးဆစ်
kidney	ကလ့ၢ်	ကျောက်ကပ်
kilogram [kg]	ကံလိကြိ(မ်)	ကီလိုဂရမ်
knee	ခိၣ်လ့ၢ်ခိၣ်	ဒူးဆစ်
knuckle	စုကမိာ်	လက်ဆစ်များ
kwashiokor	ဖြိၣ်ထံ(နံ)လီၤသကြးဒီးကဘၢထီၣ်	ပရိုတင်းခါတ်နည်းပြီးဖော ရောင်ခြင်း
laboratory	ဒၤမၤကွၢ်တၢ်ဆါယာ်	ခါတ်ခွဲစမ်းသပ်ခန်း
lactating period	ထူးထီၣ်န့ၣ်ထံအဆၢကတီၢ်	နို့ရည်ထွက်ချိန်
larynx	ကလံၤကျိၤခိၣ်ထိး	အသံအိုး၊ လျှာအောက်ခြေနှင့်လေ ပြန်ဝန်အကြားရှိသောအသံအိုး

ENGLISH	KAREN	BURMESE
latrine	တၢ်ဟးလီၢ်	အိမ်သာ
lead poisoning	ပှ်အစုၣ်ထီၣ်, ခဲၣ် (စၢၢ်) အစုၣ်ထီၣ်	ခဲဆိပ်ဖြစ်ခြင်း
leg	ခီၣ်	ခြေထောက်
lens	မဲၣ်ထံကလၢလၢအထူးဖှိၣ်တၢ်ကပီၤအယဲၤ	မှန်ဘီလူး
leprosy	တၢ်ဆါအါ	အနာကြီးရောဂါ၊ နူနာရောဂါ
lethargic	မံၣ်ခဲသပူၤ	အိပ်ငိုက်နာ၊ ငိုက်မျဉ်းခြင်း
lip	နီၣ်ဖံး	နှုတ်ခမ်း
liquid	အထံ	အရည်
litre [l]	လံးထၢၣ်	လီတာ
liver	သူၣ်	အသည်း
lung	ပသိၣ်	အဆုတ်
lung abscess	ပသိၣ်ဝုတၢ်ဆါ	အဆုတ်ပြည်တည်နာ
lung infection	ပသိၣ်တၢ်ဘၣ်ကံၢ်	အဆုတ်အတွင်းပိုးဝင်ခြင်း
Mal-absorption Syndrome	တၢ်ဆူးန့ၢ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်အဂံၢ်စၢ်	အစားအစာစုတ်ယူမှုအားနည်းခြင်း
malaria	တၢ်ညၣ်ဂီၢ်တၢ်ဆါ	ငှက်ဖျားရောဂါ
male (M)	ပိၣ်ခွါ	ယောက်ျား
malnutrition	တၢ်အိၣ်လီၤသကြူး	အာဟာရချို့တဲ့ခြင်း
mammary tumor	န့ၢ်အချံ	နို့ကြိတ်
marrow	န့ၢ်ကံၢ်	ခြင်ဆီ
mask	နီၣ်ကျၢၢ်ဘၢမဲၣ်	မျက်နှာဖုံး
massage	စံၢ်, ဘံး	နှိပ်နယ်ခြင်း
mastitis	န့ၢ်ညိး	နို့အုံနာ၊ နို့ရောင်နာ
mastoiditis	န့ၢ်အလီၢ်ခံလံကမိၣ်ညိး	နားစောင့်ရိုးနာ
measles	သမူးဖိ, တၢ်ဆါဖိ	ဝက်သက်ရောဂါ
meconium	ဖိသၣ်အ့ၣ်, ဖိသၣ်အ့ၣ်လၢမိၢ်ဟၢဖၢပူၤ	ငယ်ချေး
medicine	ကသံၣ်	ဆေးဝါး
meningitis	ခိၣ်န့ၢ်သလီၤညိးတၢ်ဆါ	ဦးနှောက်မြှေးရောင်ရောဂါ
menopause	ပိၣ်မုၣ်လုၢ်လၢပတုၣ်	သွေးဆုံးခြင်း
menstruation	လုၢ်လၢပဲ	ဓမ္မတာလာခြင်း
microscope	မဲးခြိၣ်စကိး	မိုက်ခရိုစကုတ်၊ အဏုကြည့်ကိရိယာ
midwife	ပှၤကွၢ်ပှၤဟူး	ဝမ်းဆွဲ
migraine	ခိၣ်ဆါဆဲး	ခေါင်းတခြမ်းကိုက်ရောဂါ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
milligram [mg]	မံၣ်လံၣ်ကြၢ်(မ်)	မီလီဂရမ်
milliliter [ml]	မံၣ်လံၣ်လံၣ်ထၢၣ်	မီလီလီတာ
molar tooth	မဲတီ, မဲခီ	အံသွား
mole	မဲၣ်	မဲ့
mortality	တၢ်သံတၢ်ပှၢ်အယုၣ်	သေဆုံးမှုနှုန်း
mosquito	ပစီ	ခြင်
mosquito net	ပှၢ်ပီ	ခြင်ထောင်
mouth	ကိၣ်ပူ	ပါးစပ်
mucus trap	တၢ်ဆူးကဟး	ခွဲစုပ်ကိရိယာ
multiple	ဒၢတပံၣ်	အမြှာပူးကိုယ်ဝန်
pregnarg		
mumps	တၢ်ဒိၣ်ဘိး, ဒုၣ်ဘိးတၢ်ဆါ	ပါးချိတ်ရောင်နာ
muscle	ညၣ်ထူၣ်	ကြွက်သား
myocarditis	သးဖျၢၣ်ယုၢ်ညၣ်ညိး	နှလုံးကြွက်သားရောင်ရမ်းနာ
nasal diphtheria	နါစ့ၤညိး, နါဒုညိး	နှာခေါင်းရောင်ရမ်းခြင်း
nasal flaring	နါဒုကဖိထီၣ်, နါစ့ၤကဖိထီၣ်	နှာခေါင်းပွလာခြင်း
Naso- Gastric Tube Insection	ပှၤထၢန့ၣ်ရီးဘၢၣ်ပျံၤဘိလၢနါစ့ၤဆူကဖုပူ	ရော်ဘာချောင်းကလေးကိုနှာ ခေါင်းမှတဆင့်အစာအိမ်သို့ သွတ်သွင်းသည့်လမ်းကြောင်း
nausea	အဲၣ်ဒီးဘိုး, သးကလဲၤ	မူးဝေအော့အန်ခြင်း
navel	ဒု	ချက်
neck	ကိၣ်ဘိ	လည်ပင်း
negative (result)	တမ့ၢ်, တ (-) ဘၣ်	ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြေ
neonatal	ဘၣ်လးဖိသၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်လီၤသီ	မွေးစကလေးနှင့်ဆိုင်သော
nerve	ထူၣ်ပျၢ်နာၣ်	နှစ်ကြော
night blindness	မဲၣ်ခံးဆီ	ကြက်မျက်သင့်ရောဂါ
nipple	နါခိၣ်မိၣ်	နို့သီး
nose	နါဒု, နါစ့ၤ	နှာခေါင်း
nostril	နါဒုပူ	နှာခေါင်းပေါက်
nurse	သရၣ်/မုၣ်ကွၢ်ပှၤဆါ	သူနာပြု
nutrient	တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါ	အစာအာဟာရ
obese	ဘိၣ်တလၢ	ဝလွန်းသော
obesity	တၢ်ဘိၣ်အါတလၢ	အဝလွန်ခြင်း
OD= Once a day	တနံၤတဘျီ	တစ်ရက်တစ်ခါ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
oedema	တၢ်ကဘု	ဖေါခြင်း၊ ဖောရောင်ခြင်း
oesophagus	တၢ်အိန်ကျိၤ	အစာပြွန်
ointment	ကသံၣ်ဖျူ	အဆီပါသောလိမ်းဆေး
oliguria	ဆံၣ်သံ	ဆီးနည်းခြင်း
onset	စးထီၣ်	စတင်သည်
oophritis	ဒၤလီၢ်ညိး	ဥအိမ်ရောင်ရမ်းခြင်း
operation	တၢ်ကူးတၢ်ကွဲး	ခွဲစိပ်ကုသခြင်း
opium	ဝံၤ	ဘိန်း
optical	ဘၣ်ယးဒီးမၢ်ချံ	မျက်စိနှင့်ဆိုင်သော
optician	ပှၤတုဆါမၢ်ဒီး, ပှၤမၤကွၢ်မၢ်ချံလၢ မၢ်ဒီးအဂီၢ်	မျက်မှန်လုပ်ရောင်းသူ
orbit	မၢ်ကွီၤ	မျက်တွင်း
orchitis	ဒံၣ်ညိး	ဌေးစိရောင်ရောဂါ
organ	ကွၢ်ဂီၤနွဲ	အင်္ဂါ
osteomalacia	လံၤစၢ်တၢ်ဆါ	အရိုးပျော့နာ
ovary	ဒံၣ်လီၢ်	သားမျိုးဥအိမ်
overdose	ဟ့ၣ်ကသံၣ်အါတလၢ	ဆေးပမာဏပိုခြင်း
oxygen	အီးစံၣ်ကွၢ်	အောက်စီဂျင်
ozone	အိၣ်စိ(န်)	အိုဇုန်း
pain	ဆါ	နာကျင်ခြင်း
palm	စုညါသး	လက်ဖဝါး
palpation	တၢ်ဖိၣ်ကွၢ်, ပလၢၢ်ကွၢ်	စမ်းသပ်
palpitation	သးကနိး	နှလုံးတုန်ခြင်း
palsy	သံတခီပၤ, အထူၣ်သံ	အကြောသေ
pancreas	ကပီၤ	ပန်ကရိယ
paralysis	လီၤဘျၢ	လေဖြတ်သည်
parentrally	တၢ်ဆဲးကသံၣ်, တမ့ၢ်လၢကီၢ်ပူၤက အီအဂီၢ်ဘၣ်	စမ်းသပ်စစ်ဆေးပြီးမှဆေးထိုးပါ
passeries	ကသံၣ်ကဘျၢဖိလၢသံးန့ၢ်သးဆူပိာ်မုၢ် ကွၢ်ဂီၤပူၤ	မိန်းမအင်္ဂါထဲသို့ထိုးသွင်းသည့် ဆေးပြား
patella	ခိၣ်လှၢ်ခိၣ်မိကဲ, ခိၣ်မိကဲ	ခုံညှင်းရိုး
patent	အိၣ်ဖျါ	သိသာရှောင်ရှား
patient	ပှၤဆါ	လူနာ
PC = After meal	အိၣ်တၢ်ဝံၤအခါ	အစားအစာစားပြီး

ENGLISH	KAREN	BURMESE
penis	ထုန်	လိင်တံ
peritoneum	ဟၢဖၢပူၤအသလီ	ဝမ်းတွင်းမြွေး
perspiration	ကဟၤ	ခွေး
pharmacy	ကသံၣ်ကျး	ဆေးဆိုင်
pharyngitis	ကိၣ်ယုၣ်ညိး	အစာမျိုၣ်ပွန်ရောင်ခြင်း
phlegm	ကဟး	သလိပ်
phobia	ပျံၤကမၣ်တၢ်	အကြောက်မှားခြင်း
phototherapy	တၢ်ယါဘျါဒီးတၢ်ကပီၤ	အလင်းရောင်သရဖီ
pimple	တၢ်ဖိၣ်သ့, တၢ်ဖျါၣ်သ့	ဝက်ခြံ
pin worm/ thread worm	ထိးကလဲၣ်လုၣ်ဖျု	သန်ကောင်
placebo	ကသံၣ်သးမံ	စိတ်ကျေနပ်ဆေး
placenta	ဟံၣ်လီၢ်	အချင်း
placenta praevia	ဟံၣ်လီၢ်လီၤတၢ်ဆိ, ဒုလၣ်ဟဲဆိ	အချင်းအရင်မွေးခြင်း
placental	ဟံၣ်လီၢ်, ဒုလၣ်	အချင်း
plaster cast	တၢ်ကျးစဲ	ကျောက်ပတ်တီး
pleura	ပသိၣ်အသလီ	အဆုတ်အမြွေးပါး
pleural effusion	ပသိၣ်ကလံၤထၢၣ်ဖိပူၤထံန့ၣ်လီၤ (အသလီကဆူး)	အဆုတ်ရောင်ရမ်းနာ
pneumonia	ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်, ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ညိးတၢ်ဆါ	နယူမိုးနီးယား၊ အဆုတ်ရောင်ရမ်းနာရောဂါ
pneumonitis	ပသိၣ်ညိး	အဆုတ်ရောင်ရမ်းခြင်း
poison	အစုၣ်	အဆိပ်
polio	တၢ်ဆါလီၤဘျါ	အကြောသေရောဂါ
poliomyelitis	ထူၣ်ပျါသံတၢ်ဆါ, ပိၣ်လံၣ်အိၣ်	ပိုလီယိုရောဂါ၊ သူငယ်နာသွက်ချပါရောဂါ
positive (result)	မ့ၢ်	အမှန်ကေန်ဖြစ်ခြင်းအဖြေ
powder	ကသံၣ်ကမူၣ်	ဆေးမှုန့်
pregnancy	ဒၤ, တၢ်ဒၤထီၣ်ဖိ	သန္ဓေတည်ခြင်း
pregnancy tests	တၢ်မၤကွၢ်တၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသး	သန္ဓေရှိ/မရှိစမ်းသပ်ခြင်း
pregnant	ဒၤ	ကိုယ်ဝန်ရှိသော
premature	ဖိသၣ်အိၣ်ဖျါအလါတပုၤ	လမစေ့သားဖွားခြင်း
prescription	ကသံၣ်အထံလဲ	ဆေးညွှန်း
preterm delivery	အိၣ်ဖျါထီၣ်တချူးနံၣ်လါဘၣ်	လမစေ့မွေးဖွားခြင်း

ENGLISH	KAREN	BURMESE
prevention	တၢ်ဒီသဒၢ	တားဆီးကာကွယ်ခြင်း
prolonged rupture of membranes	ထံချီဒၢသ့ၣ်ဖးယံၣ်	ရေမွှာပေါက်ချိန်ကြာခြင်း
prophylaxis	တၢ်ဒီသဒၢဆိတၢ်ဆါ	ဆေးဝါးသောက်သုံး၍ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်မှု
prosthesis	က့ၢ်ဂီၤအပျိုၢ်	ကိုယ်အင်္ဂါတု
puberty	လိၣ်ဘိထီၣ်	လူပျို၊ အပျိုဘော်ဝင်စအရွယ်
public health	ကမျၢၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့	လူထုကျန်းမာရေး
puerperium	အိၣ်လၢမ့ၣ်အူထံးဖဲအိၣ်ဖျဲၣ်ဖိအခါ	မီးတွင်း
pulse	သွံၣ်စံၣ်	သွေးခုန်ချက်
pupil	မဲၣ်ပှၤသူ	မျက်စိသူငယ်အိမ်
pus	အဖံ	အနာပြည်
pyelonephritis	ကလ့ၢ်ညိး	ဆီးခံကတော့ကျောက်ကပ်ရောင်ရမ်းနာ
QID = Quarter in day	တနံၤလွံၢ်ဘျီ	တစ်နေ့လေးကြိမ်
quinine	ကွံၣ်နံၣ်	ကွီနင်း
rabies	တၢ်ဆါထွံၣ်ပျၢၢ်	ခွေးရူးပြန်ရောဂါ
radical cure	တၢ်ယါဘျါအီၤလၢအတၢ်	ရောဂါပျောက်ကင်းအောင်ကုသခြင်း
rape	မူၤဆူၣ်မူၤစိး	မုဒိမ်းကျင့်
rash	တၢ်ကပြု	အဖုအပိန့်တက်ခြင်း
rate	အယုၣ်, အယီၣ်	နှုန်း
record	တၢ်မၤနီၣ်မၤယါ	မှတ်တမ်း
rectum	ခံပူၤ	စအို
recurrent	ဟဲထီၣ်ကဒီး	မကြာမကြာမှန်မှန်ဖြစ်ပေါ်လာသော
relapse	တၢ်ဆါရံးထီၣ်ကဒါက့ၤ, တၢ်ဆါဟဲကဲထီၣ်ကဒါက့ၤ, ဆါထီၣ်ကဒါက့ၤ	ရောဂါပြန်ပေါ်ခြင်း၊ ရောဂါပြန်ထခြင်း၊ ရောဂါပြန်ထသည်
renal	ဘၣ်ယးဒီးကလ့ၢ်	ကျောက်ကပ်နှင့်ဆိုင်သော
renal and ureteric stone	လၢၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢကလ့ၢ်ဒီးဆံၣ်ကျိၤ	ကျောက်ကပ်နှင့်ဆီးပြွန်ထဲတွင်ကျောက်တည်ခြင်း
respiration	တၢ်သါထီၣ်သါလီၤ	အသက်ရှူခြင်း

ENGLISH	KAREN	BURMESE
respiratory distress	ကသါကီခဲ, တာ်သါထီၣ်သါလီၤကီခဲ	အသက်ရှူခက်ခဲခြင်း
retina	မဲၣ်ချံအကဘျၢၣ်	မြင်လွှာ
rheumatoid arthritis	လံအဆၢညီးတာ်ဆါတဖၣ်	အရိုးအဆစ်ရောင်ရမ်းခြင်း
rib	ဂုၣ်လံ	နံရိုး
ringworm	တာ်ဖှိ	ပွေး
risk	တာ်ဘၣ်ယိၣ်	အန္တရာယ်ရှိသော
roundworm	ထီးကလဲၣ်ကဖျၢၣ်	သံကောင်လုံး
ructus	ကလံၤထီၣ်, ကလံၤဆံၣ်ထီၣ်	လေချဉ်တက်ခြင်း
S/C = Sub Cutaneous	ဆဲးကသံၣ်လၢဖဲးဘ့ၣ်လၢ	အရေပြားအောက်တွင်ဆေးထိုးပေးခြင်း
sabin	ပိၣ်လံၣ်အိၣ်ကသံၣ်ဒီသဒၢ	ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေး
sacrum	ခံမဲၣ်ကိအလံ	မြီးထူးရိုး
saline	အံသၣ်ထံ	ဆားပျော်ရည်
saliva	ထူးပျၢထံ, ထးခိၣ်ထံ	တံတွေး
salt	အံသၣ်	ဆား
sane	အသးထံ, တပျၢၣ်ဘၣ်	မရှူးသွပ်သော
sanitary towel	ပိၣ်မုၣ်တာ်ပးခံ	အမျိုးသမီးအတွင်းခံပုဝါ
scab	အကီၢ်ယု	အနာဖေး
scabies	တာ်လီၤသးဒီးဒၢဖံထီၣ်, တာ်လီၤသး (တာ်သးယု)	ဝဲနာ၊ ဝဲခြောက်
scales	စီၤပီၢ်	ချိန်ခွင်
scar	ဒီးဘီၣ်	အနာရွတ်
scratch	တ်	ကုတ်
scrotum	ဒံၣ်သၣ်, ဒံၣ်ထၢၣ်	ငှေးစေ့အိတ်
semen	အဆိုး	သုတ်ရည်
senile	လီၤဖိသၣ်	ငယ်မူပြန်သော၊ သူငယ်ပြန်သော
septic rash	တာ်သးလၢတာ်ဆါဘၣ်ကံ	ကူးစက်ရောဂါကြောင့်ယားယံခြင်း
septicaemia	သွံၣ်အစုၣ်ထီၣ်	သွေးအဆိပ်တက်ခြင်း
septicaemic shock	သွံၣ်အစုၣ်ထီၣ်ပျီၢ်, သွံၣ်အစုၣ်ကဲထီၣ်ဒီး သးပုၤနီၣ်သး	တုတ်ကွေး
serum	သွံၣ်ထံဆံ့	သွေးရည်ကြည်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
Sexually Transmitted Diseases (STD)	ယဲသဲတၢ်ဆါ, တၢ်ဆါလၢဘၣ်ကၢ်လိာ်သး ခိဖျိပိာ်မုာ်ပိာ်ခွါမံယုာ်လိာ်သး	လိင်ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်ကူး စက်သောရောဂါ
shin	ခိာ်လုာ်မိ, ခိာ်လိၤမိၤ	ညှိသကျည်း
shiver	ကနိး	တုန်သည်
shock	ဖူး, ပျိုာ်	သွေးလန့်ခြင်း
short-sighted	ထံာ်တၢ်သ့ထဲအဘူး	အဝေးကြည့်မျက်စိမူန်သော
shoulder	ဖံဘၣ်ခိာ်	ပခုံး
sibling	ဒီပုာ်ဝါ	ညီအစ်ကိုမောင်နှမ
side-effect	ကသံာ်ထီာ်, အိကသံာ်အယိတၢ်ကဲထီာ် သးတဖၣ်	ဆေးတခု၏မကောင်းသောအ ကျိုးသက်ရောက်မှု
sign	ကွၢ်ဂီၤပနီာ်လၢတၢ်မၤကွၢ်အိၤ	ရောဂါလက္ခဏာ
single dose	ကသံာ်ဟ့ၣ်သးတဘျီဂီၢ်	တစ်ခါသောက်ဆေး
sinusitis	နါတနၢ	ခေါင်းရိုးလိုဏ်ခေါင်းနာ၊ နှာနားရှိလိုဏ်ခေါင်း၊ တစ်ခုခုရောင်ရမ်းခြင်း
skeleton	ယံတကွီာ်	အရိုးစု
skin	အဖံး, ဖံးဘ့ၣ်	အရေပြား
skull	ခိာ်ကု, ခိာ်ယံ	ဦးခေါင်းရိုး၊ ဦးခေါင်းခွံ
sling	ဘူးလီၤဝဲၤလၢကိာ်ဘိလိၤ	လည်သိုင်း/ကွင်းသိုင်းခြင်း
sneeze	ကဆဲ	နှာချေသည်၊ နှာချေခြင်း
sodium	အံသၣ်, တၢ်အဟီ	ဆား၊ အင်္ဂါတ်
sole	ခိာ်ညါသး	ခြေဖဝါး
solid	အကိာ်လိာ်	အစိုင်အခဲ
speculum	ထီာ်ဒ့ၣ်နီာ်	ဘဲနူတ်ခမ်းယောနိဂ္ဂုကိရိယာ
sperm	ပိာ်ခွါအဆိုး, ခွါအချံ	သုတ်ရည်၊ သုတ်ကောင်
spinal needles	ထးဖိလၢအဆဲးယီၢ်ဒ့ၣ်အဆၢအယံတဖၣ်	ခါးရိုးဆစ်ဖောက်အပ်များ
spine	ပျိုာ်ယံ	ကျောရိုး
spleen	ကမိ	သရက်ရွက်
splenic rupture	ကမိသ့ၣ်ဖး	သရက်ရွက်ပေါက်ပြဲခြင်း
splenomegaly	ကမိလီၤ/ကမိခိာ်	သရက်ရွက်ကြီးခြင်း
splint	တၢ်ဖိာ်ကျၢၤ	ကျပ်စည်းကိရိယာ
spot	တၢ်ဖျၢာ်ဖိ	အစက်
sprain	ထူာ်တလံာ်, ချံး	အဆက်ရွတ်မျက်ခြင်း

ENGLISH	KAREN	BURMESE
sputum	ကဟး	ခွဲသလိပ်
squint	မဲင်တကျ	မျက်စိစွေခြင်း
stat	ခဲအံၤတၢ်ဂျီယီ	ချက်ချင်း
stenosis	အပူၤအံၣ်, အကျိၤအံၣ်	အပေါက်ကျဉ်းသွားခြင်း၊ လမ်းကြောင်းကျဉ်းကျုံ့ခြင်း
sterile gloves	စုဖျိၣ်ကဆိလၢတၢ်မၤသံအယၢ်	ပိုးသတ်ထားသောလက်အိတ်
sternum	သးနါပုၢ်အယံ	ရင်ညွန့်ရိုး
stethoscope	စတဲးသိၣ်စကိး	နားကျပ်
stiff neck	ကိၣ်ဖ့ၣ်ဆါ	လည်ပင်းတောင့်တင်းသည်၊ ဖက်ခိုင်သည်
stillborn	အိၣ်ဖျၢၣ်သံ, ဖိသၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်လၢအသံ, ဖိသၣ်သံလၢဒၤလီၢ်ပူၤ	(ကလေး) အသေမွေးခြင်း
stomach	ကဖု	အစာအိမ်
stomach ulcer	ကဖုပူၤလီၢ်	အစာအိမ်အနာ
stretcher	စုၣ်စိၣ်ပုၤဆါ	လူနာထမ်းစင်
stutter	ကတိၤတၢ်ဘူးတတ်	စကားပြောထစ်ထဲါသည်
sty	မဲင်ထိးလု, မဲင်ဝု	မျက်စိစွန်ခြင်း
Sub-cutaneous injection (S/C)	တၢ်ဆဲးကသံၣ်လၢဖံးဘ့ၣ်ဖိလတ်	အရေပြားအောက်ဆေးထိုးခြင်း
sublin gually	ကမၤယၢ်အိၤလၢပူၤဖိလတ်	လျှာအောက်တွင်ထိုးထားခြင်း
suicide	တၢ်မၤသံလီၤသး	မိမိကိုယ်မိမိသတ်သေခြင်း
sunburn	မုၢ်အိၣ်	နေလောင်ခြင်း
suppurative otitis media	နၢ်အဖံယွၤ	နာပြည်ယိုခြင်း
surgeon	ကူးကွဲးသရၣ်	ခွဲစိတ်ကုသဆရာဝန်
surgery	ကူးကွဲးယါဘျါ	ခွဲစိတ်ကုသခြင်း
suture	တၢ်ဘၣ်ဆး	ချုပ်ချက်
swallow	ယူၢ်လီၤ	မျိုချသည်
sweat	ကဟၤ	ခွေး
Sweating Stage	ကဟၤထီၣ်အပတီၢ်	ခွေးထွက်ခြင်းအဆင့်
swelling	ညိး	ဖူးရောင်ခြင်း
symptom	တၢ်ဆါကွၢ်ဂီၤပနီၣ် (လၢပုၤဆါတူၢ်ဘၣ်)	ရောဂါလက္ခဏာစု
syndrome	(တၢ်ဆါအ) တၢ်ပနီၣ်ဟ်ဖိၣ်	(ရောဂါ) လက္ခဏာပေါင်းစု
syntocinon	ကသံၣ်သးဆူ	ညှစ်အားဆေး
syphilis	ဆူးဖလူးတၢ်ဆါ, ယဲသဲတၢ်ဆါ	ဆစ်ဖလစ်ရောဂါ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
syringe	ကသံဉ်ဆဲးပီ၊ ထးဆဲးပီ	ဆေးထိုးပြွန်၊ ဆေးထိုးအပ်
T.D.S = TID= Trice a day	တနံၤသၤဘျီ	တစ်ရက်သုံးခါ
tablet (Tab)	ကသံဉ်ဖျၢၣ်, ကသံဉ်ဖျၢၣ်ကဝီၤကျီၤအဘံဉ်	ဆေးပြား
tachycardia	သးစံဉ်ချ့, သးကနိး	နှလုံးခုန်မြန်ခြင်း၊ နှလုံးတုန်ခြင်း
tapeworm	ထိးကလဲာ်ကဘျၢၣ်	တုတ်ပြားကောင်
TB- Arthritis	လံအဆၢညိးထံဉ်ဘံဉ်	အဆစ်ရောင်တီဘီ
TB- eye	မဲာ်ချ့ထံဉ်ဘံဉ်	မျက်စိတီဘီ
TB- Spine (Pott's Spine)	ပျီာ်လံထံဉ်ဘံဉ်	ကျောရိုးတီဘီ
TB Ulcer	ထံဉ်ဘံဉ်အပူၤလီာ်	တီဘီအနာ
TB-Hip	ခံကီာ်လံထံဉ်ဘံဉ်	တင်ရိုးတီဘီ
TBSF = Table Spoonful	နီဉ်တၢၤတဘျၢၣ်ပွဲၤပွဲၤ	ဖွန်းတစ်ဖွန်းစာ
tears	မဲာ်ထံ	မျက်ရည်
teeth	မဲ	သွား
temple	နာ်သက့ၤထံး	နားထင်
tendon	ထူဉ်ပျၢာ်	ကြွက်စွန်းကြော
test	မၤကွာ်	စစ်ဆေးခြင်း
testicle	ဒံဉ်ချ့	ဝှေးစေ့
tetanus	ခဉ်အ့ဉ်တံာ်တံာ်ဆါ	မေးခိုင်ရောဂါ
tetanus neonatorum	ဖိသဉ်အိဉ်ဖျၢၣ်သီခဉ်အ့ဉ်တံာ်တံာ်ဆါ	မွေးစကလေးတွင်ဖြစ်ပွားသော မေးခိုင်ရောဂါ
thalasemia	မဲလဲာ်ကဝီၤကျီၤသ့ဉ်ဂံာ်စါတံာ်ဆါ	စက်ဝိုင်းဆဲလ်သွေးအား နည်းရောဂါ
thermometer	သမိမံထၢဉ်	သာမိုမီတာ၊ အပူချိန်တိုင်းကိရိယာ
thigh	ကံဉ်နုဉ်	ပေါင်
thigh bone	ကံဉ်နုဉ်အလံ	ပေါင်ရိုး
threadworm	ထိးကလဲာ်ဖိပြီ	တုတ်သန်ကောင်
throat	ကိာ်ယူာ်	လည်ချောင်း
thrombophlebitis	သ့ဉ်ကျီၤတဖဉ်ညိး	သွေးကြောများရောင်ရမ်းခြင်း
thrush	ဖိသဉ်ကိာ်ယူာ်ထီဉ် (ပျူၤဝါ, ကိာ်ယူာ်ဝါ)	မှက်ခရု၊ ကလေးငယ်များတွင် တွေ့ရသောပါးစပ်မှိုစွဲနာ
thumb	စုမုာ်ကျၢာ်	လက်မ

ENGLISH	KAREN	BURMESE
thyroid	ကိတ်ယူင်ဘိချ်ဒိန်	သိုင်းရွှိက်ဂလင်း
tic	ထူင်ထူးယံး	အကြောဆွဲခြင်း
tissue	ထံးရှူတဖန် (တံးအညဉ်)	တစ်ရှူးများ
toe	ခိန်မုန်	ခြေမ
toe-nail	ခိန်မုန်	ခြေသည်း
tongue	ပျူ	လျှာ
tonsil	ခဉ်ချံလၢခဉ်ယဲထံး	ပါးသိ၊ အာသီး
tonsillitis	ခဉ်ချံညိး	အာသီးနာ
tourniquet	ပျံးတြီသွံင်, ပျံးစၢယံးတံး	ကျပ်စည်းကြိုး၊ သွေးထိန်းကြိုး
toxic	လၢအအိန်ဒီးအစုန်, လၢအမူတံးသ့	အဆိပ်အတောက်ရှိသော
trachea	ကလံးကျိဖးဒိန်	လေပြွန်
tracheitis	ကလံးကျိမိန်ပုန်ညိး	လေပြွန်ရောင်ရမ်းခြင်း
transmission	တံးဘဉ်ကူဘဉ်ကံ	ကူးစက်ပျံ့ပွားခြင်း
treatment	တံးယါသနူ, တံးယါဘျါ	ကုထုံး၊ ကုနည်း
treatment of anaemia	တံးယါဘျါသွံင်ဂံးစံးတံးဆါ	သွေးအားနည်းရောဂါကုထုံး
treatment of carrier	တံးယါဘျါပုလၢအစိန်ရၢလီတံးဆါယံးတဖန်	ရောဂါပိုးသယ်ဆောင်သူကို ကုသခြင်း
treatment of fever	မၤလီၤနုန်တံးကိန်, ထူးလီၤတံးကိန်	အဖျားရောဂါကုသခြင်း
treatment of fluid therapy	ဟ့ဉ်တံးထံးတံးနိ	အရည်ပေး၍ကုသနည်း
trimester	အခိန်ထံးသၢလါ	ပထမသုံးလ
TSF=TSP=Teaspoonful	လးဖးထံးနိန်တၢပုၤပုၤ	လက်ဖက်ရည်တစ်ဖွန်း
tuberculin test	ကသံဉ်ဆဲးလၢပုၤမၤကွၢ်ထံဉ်ဘဉ်	ပြည့်ပြည့်
tuberculosis	တံးပသိဉ်ဆါ	တီဘီရောဂါစမ်းသပ်ခြင်း
tummy (stomach)	ကဖု (ဟၢဖၢ)	တီဘီရောဂါ
tummy button	ဒု	အစာအိမ်
tumors	တံးကိဉ်လိဉ်	ချက်
typhoid	တံးလီၤကိန်ပုန်ညိး	မြင်းဖုရောင်နာ
ulceration	ဝုထီဉ် , ကဲထီဉ်တံးပူၤလီၢ်	တိုက်ဖျက်ရောဂါ၊
umbilical cord	ဒုပျံး, ဒုဘိ	အူရောင်ဝန်းများရောဂါ
umbilicus	ဒု	အာခွက်ပေါက်ခြင်း
		ချက်ကြိုး
		ချက်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
unconscious	သးပုၤနီၣ်သး	သတိမေ့ခြင်း
urethra	ဆံၣ်ကျိၤ	ဆီးချောင်း
urinary tract	ဆံၣ်ကျိၤ	ဆီးလမ်းကြောင်း
Urinary Tract Infection (UTI)	ဆံၣ်ကျိၤတၢ်ဘၣ်ကၢ်တၢ်ဆါ, ဆံၣ်ကျိၤတၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ	ဆီးလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ၊ ဆီးလမ်းကြောင်းတွင်ရောဂါပိုး ဝင်ခြင်း
urine	ဆံၣ်	ဆီး
uterus	ဒၤလီၢ်	သားအိမ်
uvula	ပျၢၤဖိ	လျှာခင်
vaccine	ကသံၣ်ဆဲးဒီသဒၤတၢ်ဆါ	ကာကွယ်ဆေး
vagina	လံၢ်	အမျိုးသမီးအင်္ဂါဖတ်
vegetarian	ပုၤလၢတအီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်	သက်သတ်လွတ်စားသူ
vein	သွံၣ်က့ၤကျိၤ	သွေးပြန်ကြော
vibrio cholerae	တၢ်ယၢ်လၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်လူဘိုး	ကာလဝမ်းရောဂါဖြစ်စေသော ဗိုင်းရပ်(စ်)ပိုး
viral hepatitis	သူၣ်ညိးဖံးဘီတၢ်ဆါ	အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ
virology	တၢ်ကူၣ်သ့ဘၣ်ယးဘဲရးစံ	ဗိုင်းရပ်(စ်)ပညာ
virus	တၢ်ဆါယၢ် (ဘဲရးစံ)	ဗိုင်းရပ်ရောဂါပိုး
vitamin	တၢ်အီၣ်အထူးအစီ, ဘၣ်တၢ်မံၣ်	ဗီတာမင်
volume	အကြိၢ်	ပမာဏ
vomit	ဘိုး	အန်သည်
vomitus	တၢ်လၢပဘိုးထီၣ်	အန်ဖတ်၊ အန်ထုတ်သောအရာ
vulva	လံၢ်ဘီး	မိန်းမအပြင်အင်္ဂါဖတ်
waist	ယီၢ်ဒုး	ခါး
wart	ထူး, တၢ်ထူး	ကြွက်နို့
wean	ဖှၣ်အနံၤ	ကလေးနို့ဖြတ်သည်
Weight for - age (W/A)	သးနီၣ်သယဲၤဒီးနီၣ်ကစၢ်အယၢ	အသက်နှင့်ယှဉ်သောကိုယ်အလေးချိန်
Weight-for-height (W/H)	နီၣ်ကစၢ်အထီၣ်သယဲၤဒီးနီၣ်ကစၢ်အယၢ	အရပ်နှင့်ယှဉ်သောကိုယ်အလေးချိန်
whooping cough	တၢ်ကူးဖးထီ	ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါ
wind pipe	ကလံၤကျိၤ	လေပြွန်
Wind-Colic	ကလံၤဆဲး	လေထိုးခြင်း
womb	ဒၤလီၢ်	သားအိမ်

ENGLISH	KAREN	BURMESE
World Health Organization (WHO)	ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါၣ်ဆူၣ်ချ့ကရၢ	ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့
worm infection	ထိးကလဲၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်	သန်ကောင်ရောဂါ
worms	ထိးကလဲၣ်	သန်ကောင်
wound	တၢ်ပူၤလီၢ်	ဒါဏ်ရာ
wrist	စုဒ့ကိၣ်	လက်ကောက်ဝတ်
X-Rays	ဒဲးက(စ်)ရူ	ခါတ်မှန်
yawn	တကီ, သကီ	သမ်းသည်

